

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. V. Corollaria præcedentis doctrinæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

si res illa physicè & realiter cognitioni coexistat, A
in ea saltem duratione quâ mensuratur cognitio,
concedo Minorem. Si ei non coexistat realiter, sed
objectivè tantum, nego Minorem, & Conse-
quentiam. Cognitio ergo futurorum habita per
scientiam supernaturalem animæ Christi infu-
sam, etsi ad illa in se terminetur, hoc est non in
alio medio, & illorum existentiam ut futuram at-
tingat; quia tamen non attingit illorum existen-
tiam ut exercitam, & ipsi cognitioni physicè co-
existentem, non est propriè & in rigore notitia in-
tuitiva, sed abstractiva, ad quam non requiritur
quod omnino ab existentia objecti præscindat,
aliàs cognitio rei ut possibilitatem existentis, abstra-
ctiva notitia non esset, sed quod præscindat ab
existentia objecti, ut physicè præsentis, & physi-
cè coexistentis durationi illius.

Dixi cognitionem quâ anima Christi, per scien-
tiam infusam, futura contingentia cognoscit, non
esse propriè & rigorosè intuitivam, quia si intu-
itio largè & impropriè accipitur, prout scilicet
cognitionem claram & evidentem significat, futu-
ra contingentia intuitivè per scientiam infusam
animæ Christi cognoscuntur; nam ejus cognitio
non est obscura & enigmatica, sicut notitia fidei,
sed clara & manifesta.

§. V.

Corollaria præcedentis doctrinæ.

109. EX dictis colligitur primò, duplex intercedere
notabile discrimen inter notitiam futurorum
contingentium, quam anima Christi habet per
scientiam beatam, & eam quam elicit mediante
scientiâ infusâ. In primis enim Christus per scien-
tiam beatam, videt futura contingentia in decre-
to, ut medio prius cognito, seu potius in essentia
divina, ut per illud determinata: scientia verò in-
fusa, nec in decreto, nec in alio medio prius cog-
nito, futura cognoscit, sed ea in seipsis immedia-
te, per species a Deo infusas illa immediate & di-
rectè representantes, contempletur.

Secundò, anima Christi per scientiam infusam
non cognoscit futura contingentia, notitiâ pro-
priè intuitivâ, benè tamen per scientiam beatam:
quia mensura scientiæ infusæ, nimirum tempus
discretum, non coexistit rebus præteritis & futu-
ris, benè tamen æternitas, quæ est mensura scien-
tiæ beatæ, seu visionis beatificæ.

110. Dices, Mensura visionis beatificæ non est æter-
nitas essentialis, sed participata, ut in Tractatu de
visione beatifica docuimus: Atqui æternitas par-
ticipata non coexistit rebus præteritis & futuris,
quia cum sit quid creatum & finitum, non conti-
net eminenter durationes rerum inferiorum, sicut
æternitas per essentiam, quæ mensurat esse divi-
num: Ergo ipsa etiam scientia beata animæ Chri-
sti, non cognoscit futura contingentia, per noti-
tiam quæ sit verè & propriè intuitiva.

111. Respondeo, concessâ Majori, negando Mino-
rem, ad cujus probationem responderi potest pri-
mò cum Nazario hic art. 1. controversiâ unicâ
quæst. 4. notabili 2. durationem visionis beatifi-
cæ, tametsi creata & finita sit, & ob hoc non con-
tineat omnem durationem possibilem; quia ta-
men est formalis participatio æternitatis divinæ,
& in supremo ordine durationum creatarum con-
stitutâ, continet eminenter omnem durationem
realem præsentem, præteritam, & futuram; si-

Tem. IV.

mulque coexistit physicè omnibus rebus creatis,
præteritis, præsentibus, & futuris; ac proinde vi-
sio mensurata per illam, est intuitiva notitia om-
nium horum objectorum.

Secundò & fortè melius dici potest, quod men-
sura visionis beatificæ est participatio inadæquata
æternitatis Dei per essentiam, quæ esse Dei, ejus-
que operationes mensurat: in æternitate verò es-
sentiali reperiuntur duo, nempe continere emi-
nenter omnes durationum differentias, & rebus
creatis coexistere, antequam sint in seipsis in suis
propriis durationibus: ex quibus æternitas parti-
cipatâ, quæ visionem beatificam mensurat, non
participat primum, quia dicit infinitatem, benè
tamen secundum, nempe physicè coexistere rebus
præteritis, & futuris, ut in æternitate contentis,
quia in hoc infinitas non relucet. Sicut ergo per
scientiam infusam, participatur divina futurorum
cognitio, sub conceptu evidentie, & certitudinis,
absque eo quod participetur sub conceptu intu-
itionis: ita per visionem beatam participatur cog-
nitio divina, sub conceptu coexistentis physicè ad
præterita & futura, ut in æternitate contenta,
absque eo quod participetur sub conceptu conti-
nentis eminenter differentias rerum præteritarum
& futurarum, ac durationes illarum.

Colligitur secundò, cognitionem futurorum
contingentium, quam anima Christi habet per lu-
men propheticum, non esse verè & propriè in-
tuitivam: cum enim talis cognitio non mensure-
tur æternitate, sicut visio beatifica, sed tempore
discreto, sicut scientia infusa, non coexistit rebus
præteritis & futuris; unde non potest magis obti-
nere rationem intuitionis, respectu futurorum
contingentium, quàm scientia infusa.

Dices, Propheta dicuntur in Scriptura *viden-
tes*, 1. Regum 9. *Ubi est domus videntis?* Et Abra-
ham ex eo quod prophético lumine cognoverit
adventum Christi, dicitur Joan. 8. illud vidisse:
*Abraham Pater vester exultavit quia videret diem
istum, vidit & gavisus est.* Sed visio propriè
accepta, est intuitiva cognitio: Ergo cognitio
quam habent Propheta de rebus futuris, est in-
tuitiva.

Respondeo Prophetas dici videntes, ratione cla-
ritatis quâ cognoscunt aliquando futura, non ve-
rò ratione intuitionis; etenim cognitio clara,
contrapositivè ad obscuram, visio dicitur.

ARTICULVS VI.

Vtrum Christi anima per scientiam inditam
cognoverit omnes creaturas posibles?

Ratio dubitandi est, quia animæ Christi, utpo-
te Verbo Divino hypostaticè unitæ, attri-
buenda est omnis perfectio possibilis: Sed non
implicat totam possibilem collectionem extra
verbum per scientiam infusam cognosci: Ergo de
facto ea fuit ab anima Christi cognita. Major ex
suprà dictis patet, Minor probatur primò. Ubi-
cumque D. Thomas negavit animæ Christi ut
possibilem omnium possibilem cognitionem, id
probavit, quia ex illa sequeretur comprehensio
omnipotentie, quæ repugnat intellectui creato,
ut constat ex dictis art. 2. disputationis præceden-
tis: At hæc ratio non militat in cognitione colle-
ctionis possibilem extra verbum, nam compre-
hensio causæ non inferitur nisi tantum ex cogni-

H H H